

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره مسلسل ۳۸۹
دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۳۸۹

صورت مشروح مذاکرات مجلس

روز ۳ شنبه ۱۷ اسفند ماه ۱۳۲۸

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) بیانات قبل از دستور - آقای خلعت پری
- ۳) نقاضای آقای وزیر دادگستری دائر بر اجاع چند فقره لوایح بکمیسیون مشترک دادگستری مجلسین طبق قانون اختیارات کمیسیون
- ۴) بقیه مذاکره و خاتمه شور اول گزارش کمیسیون کشور راجع به سازمان شهرداریها
- تعیین موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و چهل دقیقه پیش از ظهر ریاست آقای رضاحکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس
رئیس - صورت حاضرین جلسه قبل فراموش می شود

۲- بیانات قبل از دستور

آقای خلعت پری

رئیس - اطاق قبل از دستور شروع میشود. آقای ارسلان خلعت پری بفرماید: ارسلان خلعت پری - بعضی از آقایان بپایندگان محترم در دوره ۱۸ تشریف نداشتند بنده در ۵ شهریور ۱۳۲۸ تقریباً چهار سال و نیم پیش نطقی در مجلس ایراد کردم و موضوع نطق بنده برنامه اقتصادی کشور با توجه به برنامه ۷ ساله مملکتی بود که سازمان است که عین آنچه که آن روز گفتیم امروز هم این جا تکرار کنم ولی آن

(شرح ذیل فراموش شد)
فائین با اجازه آقایان - محمودی که پور صادق پوشه ری - موسوی ذوالفقاری پافر پوشه ری - بهادری - دکتر امین - عبدالحمید بهتیار - مهندس اردبیلی - صراف زاده - کورس د کتر لوسی - اسفندیاری - فراگزلو - اورنگ - د کتر حمید - ضنفری - سنبلی - حشمی - د کتر آهی - د کتر اسدی - د کتر آفرین - د کتر دولتشاهی - صفاری
فائین بی اجازه آقایان د کتر طاهری - لاریشی
رئیس - نظری نسبت به صورت مجلس

روز بدون این که هیچ مرضی باشخاص داشته باشم مطالبی را عرض کردم از لحاظ رویه برنامه هفت ساله ، رویه سازمان برنامه در اجرای آن برنامه ها مثلا مرض کردم که برنامه هفت ساله ما از روی دقت و مطالعه با توجه با احتیاجات مملکت و احتیاجات درجه اول تهیه نشده و مخصوصا فید کردم که در مسأله تولید و مخصوصا از دید محصولات صنعتی و کشاورزی در برنامه اعتبارات کافی منظور نشده بعد مرور ایام عرض بنده را ثابت کرد و دولت ناچار شد و با تشخیص داد که برای تکمیل صنعت اعتبار لازم است و همینطور برای کشاورزی و برای صنعت و کشاورزی از پشتوانه اسکناس استفاده شد در صورتیکه ما در بودجه سازمان برنامه میبایستی برای این مقظورات تأمین اعتبار کرده باشیم بنده ایراد کردم باینکه برنامه های ما برنامه های است که خیلی وسیع است برنامه هائی است که در سنوات کوتاهی اجرایی شود و مصلحت مملکت این است که برنامه های اجرا بشود که در ظرف سه سال چهار سال پنج سال نتیجه برنامه از لحاظ تولید عاید مملکت بشود این را هم باید بشود که برای خارجی و مقاطعه کاران خارجی که در خارج ضرر قرار دادهای با بعضی از آنها ثابت شد و بنده در این موضوعات محتاج این بودم ایستم ولی حالا باینکه بگویم که سال را در پشت سر گذاشته ایم و در این موقع که دولت مشغول تهیه یک برنامه جدیدی است بنام برنامه ۷ ساله سوم بنده از وظیفه خود میدانم چند مطلب را عرض آقایان نمایندگان محترم که در این مورد عرض میات دولت برسانم که آقایان توجه بفرمایند که باز بعد از چند سال دوم تر به مرتکب اشتباه نشوند در این چند مورد بطور اختصار عرض میکنم که برای اینکه وقت کم است

و ممکن است توجه نشود اولش این است که در مملکت ما یک برنامه ها لازم داریم که تولید را زیاد کند و برنامه های وسیع نباشد که پول ما بشقوق و منابع مختلف برود و نتیجه تولیدی نگیریم ولی اگر تولید در مملکت زیاد شد خطر تورم را از دید واردات رفع نمیکند خطر تورم را تولید در داخله رفع میکند و برای تولید در داخله و رفع احتیاجات داخلی از لحاظ مصرف اجناس مورد استفاده عامه مردم با دو طریق می توانیم انجام دهیم ، یکی از طریق تأسیس کارخانجات و وسایل تولید از طرف دولت و یکی از طرف مردم ، شق اول که از طرف دولت باشد بنظر بنده با دلائلی که هنوز هست محکوم شده یعنی مهندسین ایرانی خودمان با تجار خودمان کارخانه سیمان وارد کردند خارجی هم دخالت نداشته آن کارخانه را ساختند و آن کارخانه نصف و یا نکت آنچه که برای سازمان برنامه تمام پیشده تمام شده و در کار سازمان برنامه مهندسین مشاور خارجی داشته اند و حقوق الزمه گزائی هم گرفته اند نازه سیمانی که در آن جا محل احتیاج است مثل سند سفید رود کارخانه سیمانی که برای آن ساخته اند بعد از آن کار می شود باید احتیاجات آن را در تهران یا شران برآورد بیاورند مصرف کنند و به بنده ما قدر احتیاجات مردم دقت و عدم مطالعه بنده می خواهم این مسئله را روشن شود و بعد هم ما احتیاجات کثیری داریم از لحاظ مصرف داخله اینها را با درآمدهای ملی مردم نمی شود تأمین کرد شما هر چندز مالیات شدید مردم ببینید این احتیاجاتی که ما داریم با این مالیاتها بر طرف نخواهد شد ما تنها متنبی که برای این کار داریم و جوه سازمان برنامه است یعنی تنها وجوه حاصله از درآمد نفت است بنده با اصرار در میبکنم همانطور که دولت با ۳۰ میلیون تومان اعتبار

این است که هنگامی که ماریس کی میکنیم باین لایحه اختیارات شهرداریها بکنگه ای را خواستیم و اما توجه همه آقایان را جلب کنم و آن هم موضوع مدت انتخاب است که چهار سال ما انجمن شهر را انتخاب می کنیم و کسانیکه سرنوشت شهری زادر دست دارند طبیعتاً چهار سال باید انتخاب بشوند بنده یک بحث اصولی و اساسی در اینجادر آم آن هم اینست که چونکه واقفان این عمل واگذاری کار مردم پرورد و انتخاب اشخاص برای اینکه عامل این عمل باشند در کشور ما تا زگی دارد و شاید دوره دوم انتخابات شهرداریهاست تجربه اینکه ماداشته ایم جناب آقای معاون محترم این است که چهار سال شاید واقفان زیاد باشد که یک عده ای سرنوشت یک شهری را در دست داشته باشند چرا؟ چونکه هر کس که در ما هنوز در حالت مقدمه این کار هستیم و نه کسانیکه انتخاب می شوند البته بیشتر در خارج از تهران است شاید با اندازه کافی روانی متوجه به مسؤلیت عظیم و بزرگی که برعهده دارند نباشند و ما اگر خدای نکرده احياناً در این انتخاب اشتباه بکنیم بحکم اجبار و الزام چهار سال باید سرنوشت و اختیار مردم یک شهرستان را بدست یک اشخاصی بسپاریم که ممکن است همان طوری که عرض کردم اشتباه بشود. البته خواهید فرمود که موجبات انحلال انجمن فراهم است می خواهم عرض کنم که این کاملاً صحیح است خوشبختانه این موجبات هست ولی آن بدست دولت و بدست وزارت کشور است نه بدست مردم یعنی خواسته مردم که بخواهند از توه بدست در بیایند برای انحلال یک مدارج مشکلمتری را خواهد پیمود این را بنده بمنوان پیشنهاد نمی خواهم عرض کنم فقط می خواهم توجه آقایان را جلب کنم که آقایان توجه بفرمایند که مدت چهار سال برای انتخاب انجمن شهر زیاد است و اگر بتوانیم یک کاری بکنیم که این هر یود دورانش در سال باشد که هم مردم مسؤلیت خطیری که بعهده اشخاص واگذار می کنند بیشتر قبول این مسؤلیت را میکنند در طی این مدت واقفان بهتر بفهمند چه وظیفه و بار گرانی را باید بدوش بکشند این است که بنده خواستم توجه آقایان را جلب کنم و استدعا میکنم اگر صلاح است دست در این قسمت توجه بیشتری بفرمایند. (احسان)

رئیس - آقای ارباب
مهدی ارباب (مخبر کبیرون کشور)
 بنده تصور میکنم جناب آقای تیمور تاش خواهند فرمود که مدت چهار سال کم است حالاً میفرمایند زیاد است یکی از وظایف این انجمن های شهر امور عمرانی شهرهاست و باید وضع ثابتی نباشد تا یک مطالعه کافی نکنند تا یک فرصت کافی نداشته باشند نمیتوانند آن وظایف محوله را انجام بدهند بنده یک نمونه بزرگتر و مالی تر را عرض میکنم و آن انتخابات

مجلس شورای ملی است تا دوسال بود کاری پیش نبردت وقتی چهار سال شدی بنده در این دوره چه خدمات خوبی نمایان کن معتزم مات انجام دادی و چه کارهای مفیدی انجام شده بنابراین تصور میکنم که مطالبه بفرمایند چهار سال کم است زیاد نیست.

رئیس - آقای تیمور تاش
 حضور جناب آقای ارباب هرگز خودم بنده خیال میکردم بمصدق العاقل بکنجه الا اشاره خواستم زیاد در این مطالب بستم اما بندهم اما برای اینکه توجه بیشتری بفرمایند جناب آقای ارباب مجبورم هستم که عرض کنم که اولاً اینکه خواستند شروای همه ما لطف کنند و چهار سال انتخاب خودمان را مثال فرمودند این با آن خیلی فرق میکند این یک دلائل خیلی بسط پذیر و دقیق تر دارد با آنچه که راجع با مورد و انجمن شهر است راجع به مورد عمرانی فرمودند امور عمرانی درست است که صحت و تصویب بدست انجمن شهر است و این یک دستکاهی این امور عمرانی را در نظر بگیرد و وزیر نظر خودش انجام میدهد مربوط بانجمن نیست بنده عرض کردم که متأسفانه در اغلب نقاط خودش مواجه با این مشکل شده است بدلیل اینکه شاید سی سال انجمن شهر باشد که کار بر شده اند منحل کنند چرا؟ برای اینکه کسانی که منتخب بوده اند بوظیفه و مسؤلیت خطیری که برعهده داشته اند بیایند برده و در آنچه توجه نکرده بوده اند و با انصوری در انجام وظیفه کرده بودند منحل می شود بنده عرض کردم تمدناً پیشنهاد ندادم خواستم توجه آقایان را جلب کنم براینکه توجه بفرمایند باینکه با پیشرفت زمان با اینکه مسؤلیت امور مردم شهرستان بدست این انجمن باید سپرده شود چهار سال بسیار مدت زیادی است و اگر احياناً خدای نکرده یک اشتباه و قصوری در زمینه انتخاب کسی بوجود آمده باشد و چهار سال از کار باید بسوزد و بسازد برای این اشتباه و ما چون در مقدمات این کار هستیم اینست که بنده خواستم توجه بوجود مبارک ارباب عزیزم را جلب کنم

رئیس - ماده ۱۱۵ قرائت می شود
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۱۱۵ - چنانچه وزارت کشور بدلالی که در ماده ۴۴ ذکر شده انحلال یک یا چند انجمن شهرداری ناحیه را اصلاح بداند میتواند با تصویب هیئت وزیران آن را منحل و نسبت به تجدید انتخابات انجمن شهرداری ناحیه منحل شده اقدام نماید.

رئیس - آقای مهدی توری
عمید لوری - این فصل که مربوط به انجمن شهر است یک فصل خاصی است که برای اولین مرتبه در قوانین ما بوجود می آید که ما چطور میتوانیم در یک شهری

که در حاضر یک میلیون و نیم و در چند سال دیگر دو میلیون نفر جمعیت خواهد داشت انجمن شهر تشکیل بدیم باین جهت بنده تمنی دارم نمایندگان محترم توجه کنند که اشکالات قانونی و تناقضی در این قسمت پیش نیاید که چهار اشکال بشود این ماده و ماده قبلی و بعدیش نشان میدهد که ما یک انجمن ناحیه ای داریم و یک انجمن مرکز می داریم همین جهت در اینجا گفته است که برای انجمن های ناحیه ای ۱۵ نفر را انتخاب کنیم که این ۱۵ نفر در همان موقعیکه عضو انجمن ناحیه هستند عضو انجمن شهر هم هستند و در آخر این ماده قید دارد که ۱۵ نفرشان تهران در همین حال عضویت انجمن ناحیه را خواهند داشت پس این ۱۵ نفر که انتخاب شدند در این حال که ۱۵ نفرشان عضو انجمن شهر هستند این را داشته باشد حالا ما می آیم طبق این ماده اجازه میدهم به وزارت کشور که با تصویب هیئت وزیران طبق ماده ۴۴ هر وقت مقتضی دانست انجمن ناحیه را منحل کند البته منظورشان اینست که انجمن مرکز منحل نشود بدلیل اینکه این اختیار منحصر به انجمن ناحیه است خوب شما که این انجمن ناحیه ای ۱۰ تا شان عضو انجمن ناحیه است و تمام که جزو این ۱۵ است و در این حال عضو انجمن شهر هستند در این صورت آیا اشکال پیش نمی آید از یک طرف انجمن ناحیه منحل میشود و از یک طرف انجمن مرکز شهر موجود است آنوقت این ۱۵ نفر که انجمن شان منحل شده و باید بروند کنار اما بسمت عضو انجمن مرکز میمانند بنده همین را خواستم بحث کنم که اگر اعتقاد دارید که اشکالی دارد حلش کنید بنده میگویم اگر این شخص صلاحیت ندارد بنام عضو انجمن ناحیه باقی باشد و شما آمدید انجمن ناحیه را منحل کردید چطور ۱۵ نفر از این ۱۵ نفر صلاحیت دارند که بنام عضو انجمن شهر بروند پشت کرسیها بنشینند و رأی بدهند اگر صلاحیت دارند چطور آن نفری که آنجا هستند چرا بنام انجمن ناحیه غیر صالح تلقی شده و منحل است و باید بروند در خانه شان بنشینند چون یک شرکتی است منحل شده ۱۵ نفر از این ۱۵ نفر اعضای ناحیه که عضو اصلی انجمن شهر هم هستند و وضع صلاحیتشان چطور میشود باین نظر بود که بنده موقعی که مطالعه میکردم متوجه این نکته شدم اگر بنظرتان می آید که اشکال ندارد (بود) و اولاً جدا گانه انتخاب میشوند بنده خواندم نوشته است که در عضو انجمن شهر تهران در همین حال عضویت انجمن ناحیه را خواهند داشت پس وقتی شما انجمن ناحیه را

منحل کردید این ۱۵ نفر که جزو این ۱۵ نفر هستند آیا صالح هستند که بروند بمنوان عضو انجمن مرکز میگردند و در انجمن شهر باقی میمانند اگر میگویند که این ۱۵ نفر صلاحیت ندارند در این صورت ما یک انجمن ناحیه ای داریم و یک انجمن مرکز می داریم همین جهت در اینجا گفته است که برای انجمن های ناحیه ای ۱۵ نفر را انتخاب کنیم که این ۱۵ نفر در همان موقعیکه عضو انجمن ناحیه هستند عضو انجمن شهر هم هستند و در آخر این ماده قید دارد که ۱۵ نفرشان تهران در همین حال عضویت انجمن ناحیه را خواهند داشت پس این ۱۵ نفر که انتخاب شدند در این حال که ۱۵ نفرشان عضو انجمن شهر هستند در این صورت آیا اشکال پیش نمی آید از یک طرف انجمن ناحیه منحل میشود و از یک طرف انجمن مرکز شهر موجود است آنوقت این ۱۵ نفر که انجمن شان منحل شده و باید بروند کنار اما بسمت عضو انجمن مرکز میمانند بنده همین را خواستم بحث کنم که اگر اعتقاد دارید که اشکالی دارد حلش کنید بنده میگویم اگر این شخص صلاحیت ندارد بنام عضو انجمن ناحیه باقی باشد و شما آمدید انجمن ناحیه را منحل کردید چطور ۱۵ نفر از این ۱۵ نفر صلاحیت دارند که بنام عضو انجمن شهر بروند پشت کرسیها بنشینند و رأی بدهند اگر صلاحیت دارند چطور آن نفری که آنجا هستند چرا بنام انجمن ناحیه غیر صالح تلقی شده و منحل است و باید بروند در خانه شان بنشینند چون یک شرکتی است منحل شده ۱۵ نفر از این ۱۵ نفر اعضای ناحیه که عضو اصلی انجمن شهر هم هستند و وضع صلاحیتشان چطور میشود باین نظر بود که بنده موقعی که مطالعه میکردم متوجه این نکته شدم اگر بنظرتان می آید که اشکال ندارد (بود) و اولاً جدا گانه انتخاب میشوند بنده خواندم نوشته است که در عضو انجمن شهر تهران در همین حال عضویت انجمن ناحیه را خواهند داشت پس وقتی شما انجمن ناحیه را

مورد ابراد قرار گیرد انجمن ناحیه اعضایش ۱۵ نفرند که این ۱۵ نفر هم عضو هستند اما اکثریت انجمن مورد ابراد است چون تصویبات و عملیات انجمن ناشی از عمل و رأی اکثریت انجمن است این بنده در وقت گفتید که این ۱۵ نفر صلاحیت ندارند چطور این ۱۵ نفر تا بتوانند بروند و عضو انجمن مرکز باشند اینست که بنده در این موضوع خواستم نظر مجلس شورای ملی را جلب کنم که اگر اشکال دارد رفع شود وقتی خواستم عرض کنم که این انجمن ناحیه را که میخواهید منحل بکنید آیا معتقد هستید که طبق ماده ۴۴ باشد تا برای دیوان کشور یا شورای دولتی انحلال آنها انجام شود این جا هم اینرا گذاشتیم کنار گفتیم با تصویب هیئت وزیران در حالیکه بنده معتزم همان اصل را که در آنجا اتخاذ کرده ام باید رعایت شود همین جهت بنده پیشنهاد داده ام که با رعایت مقررات ماده ۴۴ پس از رعایت ماده ۴۴ با تصویب هیئت وزیران که آن هم رعایت بشود اگر ایرادی باین انجمن ناحیه هست بهش ابلاغ شود و جلب نظر شورای عالی دولت هم بشود و بعد منحل شود حالا که میخواهید برای اولین بار در شهر طهران یک انجمن های ناحیه ای و مرکز می کنید بوجوب و بیادریه و مدتش هم چهار سال است لافا نمیتواند پایه های اینکار را محکم کنید که هر روز در معرض زلزله نباشد

رئیس - آقای معاون وزارت کشور (فرمودی)
 خوشبختانه خود ایشان و توجه نمایندگان محترم خوشبختانه اشکال را تقریباً حل کرده این تشکیلات تازه ایست که در واقع انجمن های محلی را در واقع رسیده داده چون ما گزارش را انجمن محلی گذارده ایم از این جهت است که الان هم انجمن های محلی هست در شهر طهران که تشکیل شده و ثبت هم کرده اند این برای اینست که آن انجمن ها بوقت بیشتری به وجود بیاید و بانجمن شهر طهران همکاری کنند و خودشان هم شهرداری ناحیه ای داشته باشند حالا برای انحلال این انجمن ها فرق نمیکند ممکن است مرجعی که منحل میکند وزارت کشور باشد یا هیئت وزیران یا دیوان کشور یا شورای دولتی غالباً ایرادها کثرت است میگویند انجمن خوب کار نمیکند و کارها را عقب میاندازند و فلان تصویب خلاف قانون را گرفته این نوع اشکالات ناشی از اکثریت انجمن است در انجمن های ناحیه این ۱۵ نفر هیئت در اقلیت ۱۵ نفر اعضای هستند که در انجمن مرکزی هم هستند مردم هم آنها را جدا گانه بهین سمت انتخاب کرده اند اگر انجمن مرکزی مورد ایراد باشد و منحل شود اینها مطابق انتخاب مردم وظیفه شان را انجام بدهند بحث سر این است که انجمن ناحیه

چون اینها مناسب نبودند اگر منحل است این خودش اشکال است چرا ؟ برای اینکه اگر جزء انجمن منحل هستند پس اشخاص خوبی نیستند و انجمن ناحیه هم منحل خواهد شد چون ۱۵ نفرشان حق عضویت نخواهند داشت و ده نفرشان حق عضویت دارند این بنظر بنده با اشکال مواجه خواهد شد بعقیده بنده این رویه جدیدی که برای این امر اتخاذ فرمودید رویه ایست که در عمل مواجه با اشکال خواهد شد خاصه که مطابقت با هیچ یک از اصول انتخاباتی که بنده مطالعه کرده ام یا دیدم ندارد بعقیده بنده این مورد هم یکی از مواردی است که باید تجدید نظر شود.

رئیس - آقای یوربور
 بنظر بنده شکر که نفر بنونان عضو انجمن ناحیه شهر و همچنین انجمن مرکز شهر هیچگونه اشکالی ندارد علتش هم اینست که بعقیده بنده خواسته اند در آنجا یک ارتباطی بین نواحی مختلفه شهر و شهرداری مرکز وجود داشته باشد و این فوق العاده است در این جهت هم اشکالی و اگر این ارتباط ضعیف باشد ممکن است هر ناحیه ای تصویباتی بگیرد که این تصویبات با تصویبات ناحیه دیگر و تصویبات کلی شهر مغایرت و تناقض داشته باشد این مناسب رعایت این هماهنگی فوق العاده لازم است و این ۱۵ نفری که هم عضویت در انجمن شهرداری مرکز دارند و هم عضویت انجمنهای شهرداری های محل را دارند در حقیقت دو کار میکنند یکی در تصویبات کلی شهر شرکت میکنند و یکی ارتباط بین نواحی را با شهرداری مرکز حفظ می کنند و اینها در موقع انتخابات انجام این دو وظیفه انتخاب میشوند بنابراین هر موقعیکه نواحی منحل میشود در حقیقت یکی از وظایف از همد آنها برداشته میشود و وظیفه دیگر که باقی میماند و بنظر بنده اشکالی ندارد اما اینکه فرمودید اگر شهرداری مرکز منحل شود تکلیف چیست بنده تصور می کنم اگر شهرداری مرکز منحل شود حتماً باید شهرداری های محلی هم منحل شود نمیدانم این پیش بینی شده یا نه چون بنده نخوانده ام بنده تصور میکنم این عکسش صحیح است یعنی اگر شهرداری مرکز منحل شد شهرداری های محلی باید منحل شوند و دلیلش اینست که شهرداری مرکز یکی از وظایف است که در تمام شهرها منحل شود و اینها را اگر منحل شوند هیچ اهمیتی ندارد برای اینکه ارتباط با مرکز محفوظ است و نفر دیگر ممکن است انتخاب کنند

رئیس - پیشنهاد های این ماده قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)
 پیشنهاد مینمایم در ماده ۱۱۵ قبل از جمله (با تصویب هیئت وزیران) نوشته شود با رعایت مقررات ماده ۴۴)
 عمیدی توری
 پیشهاده بنیاید که عبارت ذیل به آخر ماده ۱۱۵ علاوه شود:
 دستور انتخابات جدید انجمن باید ضمن تصویب نامه انحلال صادر گردد بطوری که از تاریخ انحلال تا تشکیل انجمن جدید نباید بیش از دو ماه فاصله باشد.
 دکتر دادفر
رئیس - ماده ۱۱۶ قرائت میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۱۱۶ - انجمن شهرداری ناحیه در اولین جلسه خود یک نفر را که در امور اداری و شهرداری بصیر و مطلع باشد خارج از اعضا انجمن برای ریاست شهرداری ناحیه بدست چهار سال انتخاب کرده و به شهردار تهران معرفی میکند حکم ریاست شهرداری ناحیه را شهردار تهران صادر خواهد نمود.
 تبصره - عزل شهردار ناحیه قبل از انقضای مدت چهار سال موقوف برای عدم اعتماد انجمن ناحیه خواهد بود.
رئیس - ماده ۱۱۷ خوانده میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۱۱۷ - انجمن شهر طهران از بیست و پنج نفر نمایندگان منتخب پنج ناحیه شهر طهران تشکیل میشود. (هر ناحیه پنج نفر با انتخاب مستقیم از طرف ساکنین ناحیه بطریق مذکور در تبصره ماده ۱۱۴) **رئیس - ماده ۱۱۸ خوانده میشود**
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۱۱۸ - انجمن شور طهران را نمیتوان منحل نمود مگر اینکه بوظایف قانونی خود رفتار نکنند و یا عملی نمایند که برخلاف قوانین ملکیتی باشد در این صورت وزارت کشور مراتب را با ذکر دلایل کافی به هیئت دولت گزارش میدهد و در صورتی که هیئت دولت دلایل وزارت کشور کافی دانست تصویب نامه مربوط به انحلال را با ذکر دلایل صادر و ابلاغ مینماید.
رئیس - ماده ۱۱۹ خوانده میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۱۱۹ - در صورت انحلال انجمن شهر طهران باید در تصویب نامه مربوط به انحلال تاریخ شروع انتخابات جدید صراحتاً قید شود و فاصله انحلال انجمن تا شروع انتخابات جدید نباید حد اکثر از یک ماه تجاوز نماید.
رئیس - ماده ۱۲۰ خوانده میشود

(شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۱۲۰ - در صورت انحلال انجمن شهر طهران تا تشکیل انجمن جدید هیئت مرکب از اشخاص زیر:
 ۱- وزیر یا معاون وزارت کشور
 ۲- رئیس دیوان محاسبات
 ۳- رئیس اطاق بازرگانی
 ۴- یک نفر از مستشاران یا واداران دیوان عالی کشور با انتخاب هیئت عمومی دیوان عالی کشور
 ۵- یک نفر از اساتید دانشگاه با انتخاب شورای عالی دانشگاه قائم مقام انجمن شهر طهران خواهد بود.
 و کلیه اختیارات انجمن شهر طهران را با استثنای وضع و اراض جدید خواهد داشت.
رئیس - ماده ۱۲۱ خوانده میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۱۲۱ - اعضا انجمن شهر طهران پس از انحلال انجمن از عضویت انجمن های نواحی نیز مستعفی تلقی می شوند و سستی در انجمن های مربوط نخواهند داشت.
رئیس - ماده ۱۲۲ خوانده میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۱۲۲ - انتخاب مجدد انجمن شهر طهران باید ظرف مهلت مقرر انجام شود باین طریق که اهالی هر ناحیه پنج نفر را بنحیول کور در فصل دوم این قانون جهت عضویت انجمن شهر طهران برای بقیه مدت انتخاب مینمایند و پنج نفر مزبور در بین حال عضویت انجمن ناحیه را برای بقیه مدت دارا خواهند بود.
رئیس - پیشنهاد این ماده قرائت میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی در ماده ۱۲۲ تبصره باین شرح اضافه شود:
 انتخاب مجدد آقایان مستعفی بلامانع است.
 محمد رضا خرازی
رئیس - ماده ۱۲۳ خوانده میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۱۲۳ - انجمن شهر مکلف است پس از رسمیت یافتن بلافاصله و قبل از شروع به کار سه نفر را از خارج از اعضای انجمن از افراد بصیر و مطلع کشور که یکی از مقامات مهم دولتی یا علمی را طی کرده باشد برای احراز سمت شهردار تهران بوزارت کشور معرفی نماید و وزارت کشور مراتب را بر عرض امیرحضرت همایون شاهنشاهی رسانده و امیرحضرت همایونی یک نفر از سه نفر را سمت شهردار تهران برای مدت چهار سال تعیین خواهد فرمود که پس از صد روز فرمان همایونی مشغول کار گردد و هر گاه در طول مدت چهار سال انجمن مطابق این قانون است

شهردار تهران از ابعاد امتدادناپذیر مراتب توسعه وزارت کشور برای تصمیم مقتضی بر سر ملوکانه خواهد رسید

رئیس - آقای دکتر پیرنیا

شکرت پیرنیا - مرض بنده مربوط به تمام این مواد انتخابات انجمن شهر تهران بود این رویه جدیدی که وزارت کشور برای انتخابات اتخاذ نمودند که انتخابات دودرجه و در حقیقت یک انجمن ناحیه‌ای و انجمن محلی شهر تهران با این ترتیب انتخاب بشود و وجود این انجمن‌های ناحیه‌ای است روی این موضوع اساسی و روی این فکر بقدر کافی بحث نشد و دلایل وزارت کشور برای اینکه در مورد شهر تهران چنین ترتیبی را پیشنهاد میفرمایند وجه تالیفی از این امر حاصل است این بطور کافی تجزیه و تحلیل نشده است که روشن باشد در پایداری نظر آقای پیرنیا که طبعی و اصولی بنظر میرسد اینست که مردمی که مشکلاتی دارند یک انجمنی برای شهرستان و برای سرپرستی امور آن شهر انتخاب میکنند و پیدایش انجمن‌های ناحیه‌ای این انجمن‌ها و تعیین شهردار ناحیه‌ای چند نفر از اعضا انجمن ناحیه در انجمن مرکزی و اختلافات بین انجمن‌های ناحیه‌ای و اختلاف بین انجمن‌های و انجمن مرکزی و اختلاف بین شهردار هانم این دارم که کادر اداره آموزش آن‌ها کز و مامانگی کلان است برای اداره امور شهر پیدا نشود برعکس به علت اختلاف نظر مبارزه و مبارزه ایجاد کنند این قسمت را اگر روشن بفرمایند اسباب امتنان من خواهد شد

رئیس - آقای فرهودی

معاون وزارت کشور - چنانکه آقایان تصور فرموده‌اند که انجمن شهر تهران بطور دو درجه انتخاب خواهد شد این تصور نیست برای اینکه در بصره ماده ۲۰۴ ۱۱۴ صریحاً بیان شده است که انتخاب کنندگان ۵ نفر از ۱۰ نفر را برای عضویت انجمن شهر تهران انتخاب میکنند و در یک صندوق جداگانه رأی‌ها را میریزند و در نظر اجماع برای انجمن ناحیه انتخاب میکنند رأی این راه در صندوق جداگانه جداگانه بنده از اسباب انتخابش بطور مستقیم است هم انتخابات انجمن شهر تهران مستقیم است هم انجمن ناحیه مستقیم است اما چرا این رویه اتخاذ شده اولاً این رویه اختراعی نیست در انتخابات انجمن شهر های بزرگ که تجسس و دقت شده دیده شده است یک انجمن‌های محل و انجمن‌های ناحیه‌ای هست از نظر اینکه شهرهای بزرگ هر ناحیه که جزو یک شهر است چه بسا احتیاجاتی دارند آن‌ها که میشود از یک شهردار کل توقع داشت که بپایند تمام این احتیاجات را انجام بدهد اگر هم بتوانیم بگوئیم که انجمن مرکزی یا شهردار مرکزی یک نامور آن‌ها بنگارند بهانه‌ها تا حالا رئیس بزرگ

میکشاستند این هم چون مردم دخالتی در انتخاب آن رئیس بزرگ نداشتند همکاری بین مردم و رئیس بزرگ نبود این جاتلیق شده دوصلحت یکی زیادی کارهای شهرهای بزرگ و عظمت شهرهای بزرگ و یکی هم حتی امکان شرکت مردم در انتخاب خودشان در امور محلی این مردم با تمام این خودشان در امور محلی این مردم به موضوع در این قسمت مورد نظر بود ممکن است ایراد بشود که اگر اینطور است در هر ناحیه‌ای انجمن بوجود بیاید و آن انجمن شهرداری انتخاب کند مرکز تهران هم یک شهردار داشته باشد چه اینطور تر کبب میکند که تا از منتهین ناحیه بپایند در انجمن مرکزی این برای این است که در شهرهای بزرگ البته خودشان می‌دانند در شهرهای کوچک هم همینطور است یک مسائلی عمومیت دارد و قابل تجزیه نیست مثلاً شهرداری که هر چه خواهد اوله کشی کند این را نمیشود تجزیه کرد که این را آن ناحیه بکنند یا فرض بفرمایند خیابان کشی های عمومی شهر که باید از مامانگی در یکجا متمرکز باشد این ماده برای اینست که هم نظر مردم محل رعایت بشود و هم نظر کل شهرداری تهران که هر کاری که میشود برای تمام امور کلی شهر باشد نه برای یک ناحیه هم اینک بگوئیم هر ناحیه ای صرفاً آموزش را خودش انجام بدهد و بگوئیم ناحیه‌ها سرچایشان باشند و تابع شهرداری نباشد در اینصورت این همکاری مردم هر ناحیه را از شهرداری تهران جدا میکنند آندیم تالیق کردیم بین نظرهای مختلف عرض کردم کارها بقدری زیاد است که نمی شود از یک انجمن ۲۵ نفری توقع داشت که یک شهری که چندین کیلومتر طول و عرض آنست جوایبکوی همه احتیاجات باشد و آن دو میلیون نفر هم می‌تواند دانه دانه برود در آن انجمن چون ما در یکی از مواد اولیه این لایحه اجازه دادیم که مردم بتوانند بروند در انجمن یک مسائلی را پیشنهاد کنند بحث کنند و لایحه که عضو انجمن هم نباشند این برای چیست؟ برای اینست که دانه دانه افراد ساکن هر ناحیه‌ای بتوانند مستقیماً در انجمن شرکت کنند اگر یک انجمن باشد و این حق هم داده شود دیگر انجمن نمیتواند بکارتی برسد و بدهم اعضای انجمن مرکزی نتوانند احاطه داشته باشند به احتیاجات تمام نواحی اینست که در حقیقت در این قسمت اختراع و کشفانی نشده از تجربه دیگران نتیجه گرفته شده و آن اینست که در شهر های بزرگ آمده‌اند انجمن های ناحیه ناحیه‌ای انتخاب کرده‌اند باینکه صلاحیت معهود هم از اینند که آن نواحی انجمن‌های مرکزی درست کرده اند و شهر تابع انجمن بزرگ است امرد کلی و عمومی شهر را انجام بدهد که باید هم آهنگی داشته باشد انجمن ناحیه و شهرداری ناحیه هم امور خصوصی محل کوچک و محل

را انجام بدهم مردم مراجعشان بانجمن ناحیه خواهد بود والا اگر این را از دست مردم بگیریم باز مردم دچار یکسکاهای خواهند شد علت وضع این ماده بوده در حقیقت استفاده ای از تجربیات شهرهای بزرگ شده

رئیس - آقای عینی نوری

عمیل نوری - عرضی ندارم

رئیس - پیشنهادی رسیده قرائت می شود

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی در ماده ۱۲۳ راجع به معرفی سه نفر بوزارت کشور قبل از کلمه (مراتب را) کلمه (مینا) اضافه شود

مصدر ضارازی

رئیس - ماده ۱۲۴ قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲۴ - شهرداری تهران دارای یک نفر معاون خواهد بود که از بین کارمندان دولت و با شهرداریها کسانی که در امور اداری و شهرداری بصیر و مطلع بوده و شایستگی احراز این مقام را داشته باشند به پیشنهاد شهرداری و تصویب انجمن و حکم وزارت کشور منصوب میگردد

رئیس - پیشنهاد این ماده قرائت می گردد

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید در ماده ۱۲۴ جمله (با حکم وزارت کشور) از ماده حذف شود

رئیس - ماده ۱۲۵ قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲۵ - شهرداری تهران در صورت لزوم میتواند با تصویب انجمن شهر و موافقت هیأت وزیران برای تصدی امور فنی شهرداری یا سمتهای مورد نیاز و با مشورت در کارهای فنی شهرداری و کارهای فنی شهرداری و شهرداری کارشناسان خارجی با سمت مشاور و معاون فنی در مدت معین از محل امتیازات کارگزینی ساختمان استخدام نموده و بکار گمارد

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - بنده هر وقت اسم کارشناس خارجی می آید حقیقتاً منقلب میشوم و جوتهش هم همین کارشناسانی است که در همین مدت اخیر به لکت ما وارد شده‌اند و ما مزه کار آنها را دیده‌ایم و چشمه‌ایم (خرازی - مخصوصاً در قسمت شهرداری که گفته‌اند خیابان فردوسی و سیدی باید خراب شود) در تمام قسمت‌ها همینطور بوده‌اند منتهی اطلاع نداشته‌ایم چنانچه از شهرداری بهتر اطلاع داشته‌اید و در جاهای دیگر اطلاع نداشته‌اید اینست که بنده خیال میکنم اگر چنانچه آقایان موافقت بفرمایند برای استفاده

رئیس - ماده ۱۳۰ قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳۰ - از تاریخ تصویب این قانون کلیه لوازم فنی و لوازم شهرداری‌ها و همچنین سایر لوازم در قسمتی که با این قانون مطابقت دارد ملحق میباید

تبصره - قوانین آب و فاضل آب مربوط بسازمان آب تهران تازمانی که سازمان مذکور دیون خود را مستهلک نکرده بقوت خود باقی و مجری خواهد بود

رئیس - ماده ۱۳۱ - خوانده میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳۱ - وزارتین کشور و دادگستری مأمور اجرای این قانون میباشند

رئیس - مواد الحاقیه که پیشنهاد شده است قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم ماده ذیل بلاوجه انجمن شهر اضافه شود

ماده - نمایندگان مجلسین هر مجلس عضو انتخاری انجمن و با انجمن‌های شهر حوزه نمایندگی خود خواهند بود و حق حضور و مذاکره در انجمن شهر را خواهند داشت بدون این که حق رأی داشته باشند

فرد - بهبهانی

پیشنهاد می‌نمایند ماده الحاقی در فصل مقررات مربوط مختلف لایحه شهرداریها اضافه شود

شهرداری و اداره آمار هر مجلس مکلفند در ظرف مدت ۳ سال یکبار با کتب شهر از لحاظ حق شرکت در انتخابات انجمن شهر کارت مخصوص بدهند که شرکت کنندگان در انتخابات دوره آینده بتوانند فقط با ارائه کارت‌حاکمی بر اقامت در شهر در انتخابات شرکت کنند

موسوی

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید بتوان ماده الحاقی شهرداری تهران مکلف است نظریات شورای عالی فنی را که مرکب از ۹ نفر هستند و ارشیتکت هستند رعایت نماید

ابتهاج

رئیس - لایحه با کلیه پیشنهادها برای شوم دوم بکشد - چون کشور فرستاده می شود

۵- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز شنبه دستور بودجه مجلس و انتخاب اعضای دیوان محاسبات خواهد بود

(مجلس ۲۰ دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت